

# SADRŽAJ

<b>SADRŽAJ</b> .....	<b>1</b>
<b>1. ULOGA DRŽAVE U EKONOMIJI</b> .....	<b>10</b>
1.1. Uloga države u uslovima tranzicije .....	10
1.2. Tržište i država u savremenoj ekonomiji .....	13
1.3. Ekonomska uloga države .....	15
1.4. Donošenje društvenih odluka .....	20
1.5. Oblici državne intervencije u ekonomiji .....	21
1.6. Ekonomija i politika .....	24
1.7. Doktrine “nevidljive ruke” i “javne ruke” .....	27
1.7.1. Doktrina “nevidljive ruke” .....	27
1.7.2. Doktrina “javne ruke” .....	27
1.8. Tipologija ekonomskih sistema .....	30
1.9. Ekonomska i ideološka tipologija savremenih ekonomsko-socijalnih sistema .....	32
1.10. Tipovi i modeli ekonomskih sistema .....	35
1.11. Kineski sistem socijalističke transformacije – kombinacija tržišta i plana .....	37
<b>2. MAKROEKONOMSKA RAVNOTEŽA</b> .....	<b>44</b>
2.1. Zakon ponude i potražnje .....	44
2.1.1. Zakon ponude roba na tržištu .....	44
2.1.2. Zakon potražnje roba na tržištu .....	50
2.1.3. Formiranje ravnotežnih cijena .....	55
2.1.4. Kratki zaključci, zakoni ponude i potražnje .....	60
<b>3. JAVNI RASHODI</b> .....	<b>64</b>
3.1. Teorijske osnove javne potrošnje .....	64
3.1.1. Javna dobra .....	64
3.1.2. Javne usluge .....	67
3.1.3. Javni izbor .....	68
3.1.4. Predmet proučavanja javnih finansija .....	69
3.1.5. Finansijska (fiskalna) politika .....	70
3.2. Pojam i karakteristike javnih rashoda .....	73
3.2.1. Pojam i značaj javnih rashoda .....	73
3.2.2. Klasifikacija javnih rashoda .....	75
3.2.3. Načela javnih rashoda .....	78
3.2.4. Obim javnih rashoda .....	80
3.2.5. Efekti javnih rashoda .....	83
3.2.6. Klasična i savremena teorija pokrića javnih rashoda .....	85

<b>4. JAVNI PRIHODI .....</b>	<b>89</b>
4.1. Pojam i priroda javnih prihoda.....	89
4.2. Veza između poreskih prihoda i prosječne poreske stope.....	91
4.3. Klasifikacija javnih prihoda .....	92
4.4. Fiskalno opterećenje .....	97
4.4.1. Fiskalno opterećenje u svijetu .....	97
<b>5. POREZI.....</b>	<b>100</b>
5.1. Pojam i karakteristike poreza .....	100
5.2. Teorija opravdanja poreza.....	102
5.3. Ciljevi oporezivanja .....	105
5.4. Osnovna poreska načela – principi oporezivanja.....	107
5.5. Klasifikacija poreza.....	109
5.6. Ekonomska klasifikacija poreza .....	112
5.6.1. Razlike između jednofaznog i višefaznog poreza na promet (PDV-a).....	113
5.6.2. Režim oporezivanja porezom na promet – jednofazni porez na promet.....	114
5.6.3. Osnovne karakteristike PDV - a .....	119
5.6.4. Makroekonomske implikacije PDV-a.....	122
5.6.5. Uticaj PDV-a na poslovanje preduzeća i internu ekonomiju.....	123
5.6.6. Sadržaj zakona o PDV-U .....	124
5.7. Prevaljivanje poreza .....	127
5.8. Izbjegavanje poreza .....	127
5.9. Dvostruko oporezivanje.....	128
5.10. Poreska terminologija.....	129
5.11. Vrste poreskih tarifa .....	132
<b>6. OSTALI DADŽBINSKI (FISKALNI) PRIHODI.....</b>	<b>135</b>
6.1. Uvodna razmatranja .....	135
6.2. Carine.....	136
6.2.1. Pojam i karakteristike carina .....	136
6.2.2. Vrste carina .....	138
6.2.3. Elementi carina.....	140
6.2.4. Carinski sistem .....	142
6.3. Takse .....	144
6.3.1. Pojam i sadržaj takse .....	144
6.3.2. Podjela taksa.....	145
6.3.3. Takseni principi i utvrđivanje visine takse .....	146
6.3.4. Elementi takse.....	148
6.3.5. Sistem taksa.....	149
6.4. Doprinosi .....	149
6.4.1. Pojam i funkcija doprinosa .....	149

6.4.2. Sistem finansiranja socijalnog osiguranja .....	152
<b>7. PARAFISKALNI I NEDADŽBINSKI PRIHODI .....</b>	<b>155</b>
7.1. Parafiskalni prihodi .....	156
7.1.1. Pojam i karakteristike parafiskalnih prihoda .....	156
7.1.2. Vrste parafiskalnih prihoda .....	158
7.1.3. Naknade .....	159
7.2. Nefiskalni javni prihodi.....	160
7.2.1. Domenski prihodi.....	160
7.2.2. Prihodi državnih ustanova .....	161
7.2.3. Prihodi državnih preduzeću .....	162
7.3. Ostali prihodi .....	163
7.3.1. Prihodi od poklona, legata i napuštene imovine .....	163
7.3.2. Prihodi po osnovu koncesionih naknada .....	164
7.3.3. Prihodi, ostvareni u procesu svojinske transformacije ....	164
7.3.4. Prihodi od emisije novca .....	165
7.3.5. Prihodi od kamata na plasmane novčanih i deponovanih sredstava kod banke i tržišta novca .....	165
7.3.6. Višak prihoda, ostvaren po završnom računu Narodne banke.....	166
7.3.7. Novčane kazne.....	166
<b>8. BUDŽET .....</b>	<b>168</b>
8.1. Pojam i suština budžeta .....	168
8.2. Osnovne karakteristike budžeta .....	170
8.3. Opšta obilježja budžeta .....	172
8.4. Budžetska načela .....	174
8.4.1. Statička budžetska načela.....	175
8.4.2. Dinamička budžetska načela.....	177
8.5. Budžetska procedura .....	180
8.5.1. Planiranje rashoda i prihoda budžeta .....	181
8.5.2. Izrada nacrti i prijedloga budžeta .....	183
8.5.3. Odobrenje i donošenje budžeta .....	183
8.5.4. Izvršenje budžeta .....	184
8.5.5. Kontrola izvršenja budžeta .....	187
8.5.6. Završni račun budžeta.....	188
8.5.7. Povremena budžetska kontrola.....	190
8.6. Vanbudžetski fondovi .....	191
8.6.1. Fond zdravstva .....	191
8.6.2. Fondovi penzijsko – invalidskog osiguranja .....	193
8.6.3. Fond za zapošljavanje.....	194
8.6.4. Finansijski učinci socijalnih fondova .....	195
8.6.5. Ostali fondovi.....	197
8.7. Savremene teorije budžeta .....	198

8.8. Budžetski sistem Republike Srpske – Zakonska regulativa .....	200
8.8.1. Budžetska sredstva i prihodi .....	203
8.8.2. Budžetski suficit i deficit .....	206
8.8.3. Priprema budžeta i finansijski efekti na budžet .....	206
8.8.4. Budžetski kalendar .....	208
8.8.5. Izrada nacrtu budžeta Republike .....	209
8.8.6. Izrada nacrtu budžeta opština i gradova .....	210
8.8.7. Prijedlog budžeta .....	211
8.8.8. Usvajanje budžeta .....	211
8.8.9. Fiskalna godina i privremeno finansiranje .....	212
8.8.10. Priprema i donošenje finansijskog plana fondova .....	213
8.8.11. Izvršenje budžeta .....	213
8.8.12. Zaduživanje, dug i otplata duga budžeta .....	217
8.8.13. Ranunovodstvo, kontrola i revizija budžeta .....	218
<b>9. FISKALNO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE – Zakonska regulativa .....</b>	<b>223</b>
9.1. Osnivanje Fiskalnog vijeća .....	223
9.2. Sastav Fiskalnog vijeća .....	223
9.3. Način rada i odlučivanje .....	224
9.4. Nadležnosti i odgovornosti .....	224
9.5. Sporazum o globalnom okviru fiskalnog bilansa .....	225
9.6. Usvajanje dokumenata okvirnog budžeta i budžeta .....	225
9.7. Savjetodavna grupa Fiskalnog vijeća .....	226
<b>10. ZAKON O SISTEMU INDIRECTNOG OPOREZIVANJA U BOSNI I HERCEGOVINI .....</b>	<b>228</b>
10.1. Uprava za indirektno oporezivanje .....	229
10.2. Upravni odbor .....	230
10.3. Naplata i raspodjela prihoda po osnovu indirektnih poreza .....	232
<b>11. CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE .....</b>	<b>234</b>
11.1. Osnov za uspostavljanje Centralne banke .....	234
11.2. Zakonska regulativa .....	236
11.2.1. Osnivanje Centralne banke .....	236
11.2.2. Ciljevi i osnovni zadaci Centralne banke .....	237
11.2.3. Međunarodna saradnja .....	238
11.2.4. Organizacija i administracija Centralne banke .....	239
11.2.5. Finansijski propisi .....	242
11.2.6. Monetarna funkcija i djelatnost Centralne banke .....	243
11.2.7. Monetarna jedinica, novčanice i kovani novac .....	245
11.2.8. Politika deviznog kursa, deviznih rezervi i devizna kontrola .....	246
11.2.9. Odnosi Centralne banke s drugim javnim institucijama .....	246

11.2.10. Odnosi Centralne banke s bankama .....	248
11.2.11. Zabranjene aktivnosti Centralne banke .....	248
<b>12. ZAKON O TREZORU BOSNE I HERCEGOVINE.....</b>	<b>251</b>
12.1. Uspostava trezora .....	251
<b>13. SPECIFIČNOSTI KADROVSKE FUNKCIJE U PROCESU UPRAVLJANJA LJUDSKIM RESURSIMA U JAVNOM SEKTORU .....</b>	<b>254</b>
13.1. Planiranje kadrova.....	254
13.2. Rekrutovanje kadrova .....	255
13.3. Selekcija kadrova .....	257
13.4. Uvođenje u radnu sredinu - socijalizacija.....	259
13.5. Obuka i usavršavanje ljudskih resursa.....	260
13.6. Procjena učinaka zaposlenih.....	261
<b>14. REVIZIJA JAVNOG SEKTORA .....</b>	<b>264</b>
14.1. Pojam i cilj finansijske revizije javnog sektora.....	264
14.2. Ispitivanje pouzdanosti finansijskih izvještaja.....	265
14.3. Revizija načela i standardi.....	267
14.3.1. Limska deklaracija.....	267
14.3.2. INTOSAI revizijski standardi.....	268
14.4. Provođenje revizije javnog sektora Republike Srpske .....	272
14.5. Proces godišnje revizije finansijskih izvještaja javnog sektora .....	273
14.6. Izvršene finansijske revizije od strane Glavne službe za reviziju javnog sektora .....	277
14.7. Sistem internih kontrola.....	278
14.8. Funkcionisanje sistema internih kontrola u javnom sektoru .....	283
14.9. Sistem interne kontrole u jedinicama uprave i lokalne samouprave (JLS).....	288
14.10. Funkcionisanje sistema internih kontrola u revidiranim državnim i javnim preduzećima .....	295
14.11. Revizija učinka .....	299
14.11.1. Pojam revizije učinka u javnom sektoru .....	299
14.11.2. Nastanak revizije učinka.....	301
14.11.3. Mandat revizije učinka.....	304
14.11.4. Pred studija revizije učinka.....	304
14.11.5. Nalazi o reviziji učinka po izvještaju Glavne službe za reviziju javnog sektora .....	305
14.11.6. Preporuke Glavne službe za reviziju vezano za reviziju učinka.....	308

<b>15. PROCES HARMONIZACIJE POREZA UNUTAR</b>	
<b>EVROPSKE UNIJE</b> .....	<b>310</b>
15.1. Uvod.....	310
15.2. Osnovni razlozi za harmonizaciju poreza unutar EU.....	310
15.3. Harmonizacija neposrednih poreza.....	312
15.3.1. Izbor metoda eliminisanja dvostrukog pravnog oporezivanja.....	313
15.3.2. Izbor metoda eliminisanja, odnosno ublažavanja dvostrukog ekonomskog oporezivanja raspodjeljene dobiti korporacije (dividendi) .....	314
15.4. Kritika poreske harmonizacije .....	316
15.5. Predviđanja kritičara o budućem statusu održivosti poreske harmonizacije unutar EU .....	319
15.6. Zaključak .....	321
<b>LITERATURA</b> .....	<b>323</b>